

ONDERWIJS

Schoolpleinscan

Bijna de helft van de kinderen in Nederland beweegt te weinig (CBS, 2021). Kinderen zitten urenlang per dag en spelen minder buiten (Dellas et al., 2018, Snel, 2011; Kantar Public, 2018). Dat is een gemiste kans: wie op jonge leeftijd plezier ervaart in sport en bewegen, ontwikkelt dikwijls een actieve leefstijl op latere leeftijd (Loprinzi et al., 2015). Jong (aan)leren is later profiteren!

| **Tekst** Team Onderwijs KVLO

Er is één plek waar alle kinderen samenkomen: op school. Als bewegen 'het nieuwe normaal' wordt, dan hoort een beweegvriendelijke schoolomgeving ook de norm te zijn. Een beweegvriendelijke schoolomgeving bestaat uit drie componenten, namelijk hardware, software en orgware (Kenniscentrum Sport & Bewegen, 2021). De hardware betreft de fysieke schoolomgeving en is een randvoorwaarde om te kunnen spelen en sporten op school. In het geval van een school gaat het om het schoolplein, de schoolzone en de routes van en naar school. Maar om kinderen in beweging te krijgen is meer nodig dan alleen een goed ingericht schoolplein. Denk bijvoorbeeld aan georganiseerd aanbod en ondersteuning (Lucassen et al., 2020). In het geval van het schoolplein gaat het dan om buitenlessen of actieve pauzes. Maar ook het beheer, de organisatie en samenwerking op en rond school (orgware) zijn van groot belang om een beweegvriendelijke schoolomgeving te creëren. Zijn de routes van en naar school veilig, zodat kinderen lopend en fietsend kunnen komen? Kun je met de gemeente afspraken maken over autoluwe zones rond de school?

Het schoolplein is een van de favoriete plekken van kinderen om te spelen en bewegen (Slager, 2016). Een goed ontworpen schoolplein geeft kinderen ruimte en mogelijkheden waardoor ze hun verbeelding, fantasie en creativiteit ten volle gebruiken (Chawla, 2015; Lester et al., 2006). Spelen heeft ook impact op de sociaal-emotionele ontwikkeling: als kinderen samen spelen, moeten ze communiceren over de verwachtingen, regels en doelstellingen. Dit helpt kinderen om te leren over onderhandelen, samenwerken, leiderschap, volgzzaamheid, altruïsme, delen en omgaan met verwachtingen en sociale normen (Athey, 2018, Rumjan & Narod, 2020).

Er is enorm veel keuze aan inrichters, aanbieders en adviezen. Waar begin je? Een werkgroep van Kenniscentrum Sport & Bewegen, Mulier instituut, Jantje Beton, IVN, WIJ buurtsportcoaches, Buurtspeelcoach en de KVLO heeft de Schoolpleinscan ontwikkeld. Met deze scan krijg je op een snelle manier inzicht in hoe beweegvriendelijk het schoolplein en de omgeving van de school wordt ervaren. Worden de kinderen voldoende uitgedaagd en gefaciliteerd om te bewegen en te sporten?

De Schoolpleinscan is in mei gereed op de themapagina Beweegvriendelijke Omgeving (BVO) van Kenniscentrum Sport & Bewegen.

BVO-scan

<https://www.kenniscentrumsportenbewegen.nl/producten/bvo-scan/>

De Schoolpleinscan is onderverdeeld in vier thema's:

- 1 Kindvriendelijke routes naar school
- 2 Schoolzone
- 3 Schoolplein (ruimtelijk ontwerp)
- 4 Schoolplein (speelaanleidingen)

Binnen de thema's zijn er diverse stellingen/vragen te beantwoorden via een mobiel apparaat. Zo kun je de scan met diverse groepen uitvoeren op het schoolplein en de schoolomgeving: ouders, leerkrachten, buurtbewoners, buurtsportcoaches, BSO, gemeente en andere betrokkenen. Alle ingevoerde informatie wordt direct verwerkt, waardoor je na het uitvoeren van de scan gelijk met elkaar in gesprek kunt over de uitkomsten. Dit biedt een eerste aanzet voor het gesprek met elkaar hoe de schoolomgeving en het schoolplein nu ervaren wordt en waar men naartoe wil met een vernieuwing/aanpassing.

Scan de QR-code naar de bronnenlijst

bit.ly/3sukx3X